

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/५२
दिनांक ०१-०३-२०११

१ श्री, रघुनाथ दगडू खेडकर : अपिलार्थी : उपस्थित
खंडोबा नगर, आखेगांव रोड,
मु. पो. ता. शेवगांव, जिल्हा अहमदनगर.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
विस्तार अधिकारी (शिक्षण), पंचायत समिती,
शेवगांव, जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : : उपस्थित
गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, शेवगांव
जि. अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २६/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. ०८/०१/२०१० नुसार माहिती अधिकारी शिक्षण विभाग पंचायत समिती शेवगांव यांचेकडून, जानेवारी १९८८ ते मे २००५ या कालावधीतील सन १९८७ व १९९६ ची स्टाफ सिलेक्शन फायनल यादीची प्रत, त्यांना दरमहा दिलेल्या पगाराच्या पानांची छायांकित प्रत, वार्षिक वेतन वाढ कायमची बंद केल्या संबंधाची माहिती वगैरे सात मुद्यांद्वारे माहिती मागितली आहे. माहिती मिळाली नाही असे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ०८/०२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा गटशिक्षणाधिकारी, शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव यांचेकडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी विद्यमान जन माहिती अधिकारी तथा गटशिक्षणाधिकारी शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव यांनी असा युक्तीवाद केला की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी (शिक्षण) यांनी पत्र दि. २०/१/२०१० नुसार कनिष्ठ सहाय्यक (आस्थापना-२)

यांना माहिती तयार करण्याच्या सूचना दिल्या. तसेच त्यांची पत्रे दि. २०/१/२०१० नुसार तालुका मास्तर शेवगांव, चापडगांव, दोधेगांव यांचेकडूनही माहिती मागितली. विस्तार अधिकारी (शिक्षण) यांनी पत्र दि. ११/२/२०१० नुसार अपिलार्थीना कळविले की, त्यांनी मागितलेली माहिती ब-याच विषयांची असून, ब-याच विभागांकडून घ्यायची असल्याने, माहिती बरीच जुनी असल्याने शोध घेण्यास वेळ लागत आहे. त्या सर्वांकडून माहिती प्राप्त झाल्यानंतर त्यांचे पत्र दि. ३१/०३/२०१० नुसार दि. ०७/०४/२०१० रोजी समक्ष प्राप्त झाल्याबाबत स्वाक्षरी आहे. अपिलार्थीना माहिती विनामूल्य पुरविली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असा खुलासा केला की, मुद्दा क्रमांक क तसेच मुद्दा क्रमांक ड (गटशिक्षणाधिकारी यांचे बदली आदेश वगळता) ची माहिती त्यांचे कार्यालयात बराच शोध घेतला असता ती संचीका उपलब्ध नसल्यामुळे माहिती पुरविता येत नाही, असे कळविल आहे. तसेच मुद्दा क्रमांक ई बाबत सेवा पुस्तकातील दक्षतारोध संबंधीची प्रत अपिलार्थीना पुरविली आहे. मुद्दा क्रमांक ग ची माहिती पुरविली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांचा युक्तीवाद ऐकून घेण्यात आला व त्यांनी दिलेले लेखी निवेदन दाखल करून घेण्यात आले. अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना मुद्दा क्रमांक ग वगळता कोणतीही माहिती प्राप्त झाली नाही. जन माहिती अधिकारी यांनी मुद्दा क्रमांक ब, ग, फ, ड मधील पूर्वी पाठविलेली माहिती अपिलार्थीना दाखविली तसेच त्यांचेकडील उपलब्ध असलेली माहिती अपिलार्थीना पुन्हा देण्याची तयारी दर्शविली. अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांच्या युक्तीवादावरून असे दिसून आले की, अपिलार्थी हे प्राथमिक शिक्षक म्हणून नोकरीस लागले होते. त्यांनी वेगवेगळे अर्ज करून बरीच माहिती मागविली आहे. यातील काही मुद्दांची माहिती देण्यापूर्वीच दुसरा अर्ज प्राप्त झाला आहे. तसेच त्यातील काही माहिती त्यांचेकडे डूप्लीकेट स्वरूपात उपलब्ध आहे. तथापि, तरी ते पुन्हा पुन्हा माहिती मागत आहेत. अपिलार्थीचा मूळ अर्ज दि. ०८/०१/२०१० असतांना त्यांना दि. ०७/०४/२०१० रोजी माहिती प्राप्त झाली आहे. याबाबत गटशिक्षणाधिकारी शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव यांनी पुढे खुलासा केला की, अर्जदाराच्या बदल्या वेगवेगळ्या ठिकाणी झालेल्या असल्याने बोधेगांव, चापळगांव, शेवगांव अश्या विविध शाळेतील माहिती गोळा करून त्यांना दिली आहे व माहिती प्राप्त झाल्यानंतर अर्जदारानी त्यांचे पत्र दि. १९/४/२०१० नुसार माहितीतील काही त्रुटी दाखविल्यानंतर त्याला अनुसरून माहिती त्यांचे पत्र दि. १७/०५/२०१० अन्वये पुन्हा देण्यात आली आहे. या प्रकरणी प्रथम अपिलाची सुनावणी घेतली नाही व अपील आदेश निर्गमित केलेले नाहीत. याबाबत गटशिक्षणाधिकारी शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव यांनी असा युक्तीवाद केला की, ज्या वेळेस प्रथम अपील अर्ज प्राप्त झाला त्या दरम्यान त्यांची नियुक्ती अपिलीय अधिकारी याएवजी जन

माहिती अधिकारी अशी करण्यात आली व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांना अपिलीय अधिकारी म्हणून नेमण्यात आले. त्यामुळे काय करावे याबाबत मनात संभ्रम निर्माण झाल्याने अपिल सुनावणी घेणे शक्य झाले नाही व माहिती पुरविण्याची कार्यवाही केली आहे हा त्यांचा युक्तीवाद पटण्यासारखा आहे.

उपरोक्त घटनाक्रम, आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षण विस्तार अधिकारी (श्रीमती रातळ एस.एस.) यांना माहिती देण्यामध्ये जो जास्तीचा कालावधी लागला आहे तो उपरोक्त युक्तीवादावरून समर्थनीय वाटतो. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान गटशिक्षणाधिकारी, शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव यांना आदेशीत करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्याकडे उपलब्ध माहिती अपिलार्थीना पाच दिवसांत नोंदणीकृत देय डाक (रजिस्टर) पोष्टाने पुन्हा पाठवावी व ज्या संचिका उपलब्ध नाहीत त्यांचा पुन्हा एकदा कसून शोध घ्यावा व संचिकेचे अभिलेख ठेवण्यास जे कर्मचारी जबाबदार आहेत त्यांचेवर गट शिक्षणाधिकारी यांनी प्रशासकीय कारवाई करावी. तसेच संचिकेच्या तपासासाठी पोलिस स्टेशनला तक्रार दाखल करावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ५२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०१-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री, रघुनाथ दगडू खेडकर खंडोबा नगर, आखेगांव रोड, मु. पो. ता. शेवगांव जिल्हा अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा गटशिक्षणाधिकारी शिक्षण विभाग, पंचायत समिती, शेवगांव जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, शेवगांव जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/अपील/सीआर/१/२०१०
दिनांक ०१-०३-२०११

- १ श्री. दादा गुलाब देशमूख,
२ प्रकाश खंडेराव तारळकर
दोघे रा. लोणी खुर्द, ता.राहता,
जि. अहमदनगर

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा
उप कार्यकारी अभियंता,
सार्वजिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता,
सार्वजिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१.
- : प्रतिवादी : अनुपस्थित
: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०२/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील दिनांक ०८/०२/२०११ रोजी आयोगाच्या विचाराधीन होते.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. ०७/१०/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांचेकडे दिनांक १/४/२००८ ते ३०/९/२००९ या कालावधीत मिळालेले अनुदान व झालेला खर्च, कार्यकारी अभियंता यांच्या दैनंदिनीची छायांकीत प्रत, विभागात वरिष्ठ अधिका-यांनी पहाणी करून काढलेल्या निरिक्षण टिप्पणीच्या छायांकीत प्रती वगैर ९ मुद्यांद्वारे माहितीची मागणी केली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३१/१०/२००९ नुसार अपिलार्थीचे अर्जास प्रथम प्रतिसाद देवून कळविले की, दिनांक ०७/१०/२००९ चा अर्ज प्रत्यक्षात दिनांक २२/१०/२०१० रोजी प्राप्त झाला आहे व मागितलेली माहिती मोठ्या प्रमाणात असून ती संकलीत करण्यासाठी त्यांचे कार्यालयातील साधन सामुग्री प्रमाणाबाहेर वळवावी लागणार आहे. तसेच ज्या स्वरूपात माहिती मागितली आहे तशा स्वरूपात माहिती अभिलेख्यामध्ये ठेवली जात नाही, तरी पाहिजे असलेल्या माहिती संदर्भात कार्यालयात समक्ष उपस्थित राहून अभिलेख्यांची पहाणी करावी व आवश्यक असलेल्या दस्तऐवजांच्या झेरॉक्स प्रती पहाणीनंतर उपलब्ध करून देण्यात येतील. जन माहिती

अधिकारी यांच्या या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/११/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

दिनांक ०८/०२/२०११ रोजीचे सुनावणीचे दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती मिळालेली नाही. अपिलीय अधिकारी यांनी अर्जाच्या सुनावणीसाठी त्यांचे कार्यालयात दिनांक १४/१२/२०१० रोजी बोलाविले. तथापि त्यांना बोलाविण्याची गरज नाही असे त्यांनी अपील अर्जातच कळविले होते व अपीलाच्या निर्णयाची विहित वेळेत अपेक्षा केली होती. अपिलीय अधिकारी यांचा निर्णय प्राप्त झालेला नाही.

दिनांक ०८/०२/२०११ रोजीचे सुनावणीचे दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ व अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता हे उपस्थित नक्हते. तथापि कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांचे अखत्यारीतील बारामतीचे उप विभागीय अभियंता हे दुस-या सुनावणीच्या निमित्ताने उपस्थित होते त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, आयोगाची सुनावणीस हजर राहणेबाबतची नोटीस विभागास मिळालेली नाही. तसेच त्यांनी अपिलीय अधिकारी याचा निर्णय व तदनुषंगिक कागदपत्रे १० दिवसात आयोगास सादर करण्यात येतील असे सांगितले. सर्व पत्रव्यवहारामध्ये कार्यकारी अभियंता यांनी त्यांचा पत्रव्यवहाराचा पत्ता सविस्तरपणे, सुस्पष्टपणे नमूद करण्यात यावा अशा सूचना त्यांना करण्यात आल्या. कार्यकारी अभियंता यांचेकडून प्राप्त पत्र दिनांक २१/०२/२०११ वरुन असे दिसून येते की, या प्रकरणी कार्यकारी अभियंता यांनी दिनांक १४/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेऊन पत्र दिनांक १७/१२/२००९ नुसार असे आदेश पारीत केले की, माहिती अधिकारी यांचे बरोबर पूर्व वेळ निश्चित करून कार्यालयात समक्ष उपस्थित राहून दस्तऐवजांची पाहणी करावी व तदनंतर अर्जदारास पाहिजे असलेल्या दस्तऐवजांच्या छायांकित प्रती सशुल्क उपलब्ध करून द्याव्यात. अपिलार्थी यांनी ते माहिती अवलोकनासाठी जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे यांचे कार्यालयात गेले नसल्याचे मान्य केले व माहिती अवलोकनासाठी जाण्याची तयारी नसल्याचेही सांगितले. त्यांनी मूळ अर्जात नमूद केल्याप्रमाणे नोंदणीकृत डाकेने माहिती हवी असल्याचे सुनावणी दरम्यान सांगितले. अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास जन माहिती अधिकारी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियामातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत प्रतिसाद दिला असल्याने अपिलार्थी

यांनी सशुल्क माहिती स्विकारण्याची तयारी दर्शविली व मुद्रेनिहाय फीचा भरणा करण्याबाबत त्यांना तपशिलवार मागणी मिळावी अशी विनंती केली. म्हणजे काही मुद्रयांबाबत ते फी भरु शकतील.

उपरोक्त विवेचन पाहता, जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थीना माहितीपोटी मुद्रेनिहाय किती रकमेचा भरणा करावयाचा आहे हे १५ दिवसात रजिस्टर पोस्टाने कळवावे व त्याप्रमाणे अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यानुसार माहिती पुरवावी. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (पूर्व), पुणे यांचेकडून अपिलाचा निर्णय रजिस्टर पोस्टाने/यु.पी.सी.द्वारा पाठविला किंवा कसे याबाबतची माहिती मिळू शकली नाही. त्यामुळे कार्यकारी अभियंता यांना अशा सूचना देण्यात येतात की, अपील निर्णयाची एक प्रत अपिलार्थीना रजिस्टर पोस्टाने पाठवावी आणि भविष्यात निर्णय अपिलार्थीना मिळण्याच्या दृष्टीने त्यांचे कार्यालयातील संबंधित लिपीकास यथायोग्य सूचना द्याव्यात.

आयोगाकडे उपलब्ध झालेल्या कागदपत्रांवरून तसेच उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे विचाराधीन अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०८-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दादा गुलाब देशमुख, रा.लोणी खुर्द, ता.राहता. जि. अहमदनगर.
- २ श्री.प्रकाश खंडेराव तारळकर, रा.लोणी खुर्द, ता.राहता. जि. अहमदनगर.
- ३ जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पूर्व) विभाग, पुणे-१ यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४२
दिनांक ०१/०३/२०११

१ श्री. साळवे संतोष अंबादास
रा.नानज, ता.जामखेड, जि.अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
कृषि अधिकारी,
जामखेड, जि.अहमदनगर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
तालुका कृषि अधिकारी,
तालुका कृषि अधिकारी कार्यालय,
जामखेड, जि.अहमदनगर.

:

उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २३/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १८/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा तालुका कृषि अधिकारी, जामखेड, जि.अहमदनगर यांच्याकडून २००८-२००९ या वर्षासाठी गतीमान पाणलोट विकास योजनेसाठी कोणते निकष वापरून लाभार्थीची निवड करण्यात आली, अंदाजपत्रकात सपाटीकरण, खोलगट भाग व चढ तांत्रिकदृष्ट्या कसे धरण्यात आले. कामे निकषाप्रमाणे कोणकोणत्या लाभार्थीस देण्यात आली. कोणत्या मशिनरीद्वारे कामे करण्यात आली वगैरे माहिती विचारली आहे. माहिती उपलब्ध न इ आल्याचे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०४/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा तालुका कृषि अधिकारी, जामखेड यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेल्या द्वितीय अपिलात "माहिती अधिकारान्वये माहिती उपलब्ध होवू शकली नाही" असे

अपिलाचे कारण नमूद केले आहे. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान कृषि अधिकारी आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तालुका कृषि अधिकारी, जामखेड यांनी असा युक्तीवाद केला की, तालुका कृषि अधिकारी, जामखेड यांचे पत्र दिनांक ०३/१२/२००९ नुसार विहीत मुदतीत अपिलार्थींनी माहिती बाबतचे स्पष्टीकरण दिले आहे. या पत्रानुसार यासंदर्भातील शासन निर्णयाची प्रत त्यांना पुरविण्यात आली आहे व त्यांनी मागितलेल्या स्वरुपात कार्यालयामध्ये माहिती नसते आणि मागितलेल्या माहितीचा नेमका बोध होत नाही असे नमूद करून गतीमान पाणलोट योजनेची माहिती समक्ष पाहण्यासाठी उपलब्ध करून देण्याची तयारी दर्शविली व त्यासाठी कार्यालयात उपस्थित राहणेस कळविले. तालुका कृषि अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी माहिती पाहण्यासाठी आले नाहीत. प्रथम अपील अर्ज दाखल केल्यानंतर तालुका कृषि अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०७/०१/२०१० नुसार पूर्वीच्या पत्राचा संदर्भ देवून, दिनांक १८/०१/२०१० रोजी माहिती पाहण्यासाठी तसेच सुनावणीसाठी कार्यालयात उपस्थित राहण्यास कळविले. त्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित न राहिल्याने पुन्हा दिनांक ०१/०२/२०१० रोजी त्यांना कार्यालयात उपस्थित राहण्यासाठी कळविण्यात आले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तालुका कृषि अधिकारी, जामखेड यांनी या प्रकरणी दिनांक ०१/०२/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असा निर्णय निर्गमीत केला की, माहे फेब्रुवारी या महिन्यात अपिलकर्ता समक्ष दस्तऐवज पाहण्यासाठी आल्यास त्यांना कृषि अधिकारी यांनी दस्तऐवज उपलब्ध करून द्यावेत. अपिलार्थी माहिती पाहण्यासाठी आलेले नाहीत. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती सुमारे १८ हजार पृष्ठांची आहे व अपिलार्थी हे दारिद्र्यरेषे खालील आहेत. अपिलार्थींनी मागितलेली माहिती मोघम व प्रश्नार्थक स्वरुपाची आहे. या कामासाठी ते मशिनरी भाड्याने लावत नाहीत. इंधन मशिनरीच्या मालकाने भरावयाचे असते व केलेल्या कामाच्या घनमीटरची नोंद करून पेमेंट करण्यात येते.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलर्थी यांनी मागितलेली माहिती मोघम स्वरुपाची आहे. त्यामुळे त्यांना नेमकी कोणती माहिती हवी आहे याचा बोध होत नसल्याचे प्रतिवादी यांचे म्हणणे पटण्यासारखे आहे. अधिनियमातील तरतूदानुसार जन माहिती अधिकारी यांनी विहीत वेळेत अपिलार्थींना माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून देण्यात येत असल्याबाबत कळविले आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०१/०३/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. साळवे संतोष अंबादास, रा.नानज, ता.जामखेड, जि.अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा कृषि अधिकारी, पोस्ट ऑफीसजवळ, जामखेड, जि.अहमदनगर यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तालुका कृषि अधिकारी, तालुका कृषि अधिकारी कार्यालय, पोस्ट ऑफीसजवळ, जामखेड, जि.अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४३
दिनांक ०१/०३/२०११

१ श्री. पटेकर रविंद्र भिवाजी
शितल कॉलनी, शिवाजी नगर,
नगर-कल्याण रोड, अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उपशिक्षणाधिकारी, माध्यमिक शिक्षण
विभाग, जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

: प्रतिवादी : अनुपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २५/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १४/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी, माध्यमिक शिक्षण विभाग, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडून, दिनांक १५ डिसेंबर २००९ ते ५ जानेवारी २०१० या कालावधीतील मान्यता शिबिरात दिलेल्या विविध प्रवर्गातील मान्यतेची माहिती एकुण ८ मुद्यांद्वारे मागितली आहे. माहिती प्राप्त झाली नाही म्हणुन अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १६/०१/१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी प्राथमिक, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांनी माहिती मिळाली पण माहिती उशिरा मिळाली आहे असा युक्तीवाद केला. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जानुसार भविष्यातील कालावधीची माहिती मागितली आहे. म्हणजे त्यांचा अर्ज दिनांक १४/१२/२००९ नुसार १५/१२/२००९ ते ५ जानेवारी २०१० या भविष्यातील कालावधीची माहिती मागितली आहे. अर्जदाराची ही कृती चुकीची आहे. भविष्यात होणा-या कामाबाबतची माहिती आगाऊ मागणे ही अर्जदाराची कृती नियमानुसार नाही. त्यामुळे प्रथम अपिलाच्या वेळेस अर्जदाराचा हा अर्ज फेटाळण्यात आला आहे.

तसेच मागितलेली माहिती कामकाज होण्यापूर्वीच मागितली असल्यामुळे भविष्यात (दिनांक ०५/०१/२०१० पर्यंत) किती काम होणार आहे याचा अंदाज करणे शक्य नक्हते. त्यामुळे सदर माहितीच्या किती प्रती होतील, त्यास किती खर्च येईल याबाबतची माहिती निश्चित नसल्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांना विहीत वेळेत अर्जदारास सदर माहिती देण्यासाठी किती खर्च येईल हे कळविता आलेले नाही. तथापि त्यांनी प्रथम अपिलाच्या वेळेस जन माहिती अधिकारी यांना अशा सूचना दिल्या की, माहिती मागितल्याचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर त्या कालावधित प्राप्त झालेले प्रस्ताव (फाईल्स) अर्जदारास वाचण्यासाठी, अवलोकनासाठी उपलब्ध करून देण्यात याव्यात.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलर्थी यांनी भविष्यातील कालावधीची माहिती आगाऊ मागितली आहे. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांनी काहीही कार्यवाही केलेली नाही हे योग्य आहे. तसेच प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणीच्या वेळेस दिलेल्या सूचनाही स्विकारण्याजोग्या आहेत. तरीही तदनंतर अपिलार्थीना माहिती देण्यात आली आहे व माहिती उशिरा मिळाली हे अपिलार्थीचे म्हणणे मान्य होण्यासारखे नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०१/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. पटेकर रविंद्र भिवाजी, शितल कॉलनी, शिवाजी नगर, नगर-कल्याण रोड, अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी माध्यमिक शिक्षण विभाग, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४४
दिनांक ०१/०३/२०११

१ श्री. पटेकर रविंद्र भिवाजी
शितल कॉलनी, शिवाजी नगर,
नगर-कल्याण रोड, अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
मुख्याध्यापक, नवजीवन विद्यालय,
दहिगावने, ता. शेवगांव, जि. अहमदनगर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २५/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १२/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडून वर्ष २००३-०४ ते ३० सप्टेंबर २००९ या कालावधीतील जनता शिक्षण प्रसारक संस्था दहिगांवने, ता. शेवगांव व शिशु संगोपन शिक्षण संस्था, माळी वाडा, अहमदनगर यांना दिलेल्या विविध प्रवर्गातील मान्यतेच्या व कार्यालयीन टिपणीच्या सत्यप्रती तसेच या संस्थांनी त्यांच्या कार्यालयाकडे मान्यता प्रस्ताव सादर करतांना दिलेल्या रोस्टरची प्रत, या दोन मुद्द्यांची माहिती मागितली आहे. अपिलार्थी यांनी माहिती प्राप्त झाली नाही म्हणुन त्यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १३/१२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी माध्यमिक शिक्षण विभाग, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उप शिक्षणाधिकारी (माध्य.), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३०/११/२००९ नुसार मुख्याध्यापक, जनता शिक्षण प्रसारक संस्था दहिगांवने, ता.शेवगांव यांना असे कळविले की, मुख्याध्यापक हे माहिती अधिकारी असल्याने पत्रासोबत जोडलेल्या अर्जाच्या झेरॉक्सनुसार, अर्जदार यांना माहिती परस्पर उपलब्ध करून द्यावी व या पत्राची प्रत अपिलार्थीना देवून मुख्याध्यापक यांच्याशी संपर्क साधण्याचे कळविण्यात आले. अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जामध्ये माहिती समक्ष हवी आहे असे नमूद केले आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी या प्रकरणी दिनांक १२/०१/२०१० रोजी सुनावणी घेतली. सुनावणीस अपिलकर्ता, दोन्ही संस्थेचे मुख्याध्यापक उपस्थित होते. त्या वेळी अपिलकर्त्यास आवश्यक असणारी सर्व माहिती देण्यात आली आहे.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती अपूर्ण मिळाली आहे. सहाय्यक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष यांनी तपासणी केलेल्या रोस्टरची प्रत मिळाली नाही. अजा सुनावणीच्या वेळी मुख्याध्यापक, नवीजीवन विद्यालय, दहिगावने, ता.शेवगांव आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीना माहिती समक्ष हवी असल्याने अपिलार्थीनी प्रथम सुनावणीच्या वेळेस त्यांच्याशी संपर्क साधला त्या वेळेस त्यांनी मागितलेली माहिती पुरविण्यात आली आहे. तथापि सहाय्यक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष यांनी त्या वेळेस रोस्टर रजिस्टरची तपासणी केलेली नव्हती. दिनांक ०३/०२/२०१० रोजी मागासवर्ग कक्षाने तपासणी केली आहे व त्या रोस्टर रजिस्टरची झेरॉक्स प्रत आज सोबत आणली आहे व ती प्रत अपिलार्थीनी आज स्विकारण्यास सहमती दर्शविली. जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक यांना अशी सूचना देण्यात येते की, आज त्यांनी ही रोस्टर रजिस्टरची झेरॉक्स प्रत अपिलार्थीना समक्ष द्यावी. त्यांनी पुढे असा खुलासा केला की, दिनांक १२/०१/२०१० रोजी शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या मान्यतेच्या प्रती व रोस्टरच्या प्रती अपिलकर्ता

यांना दिलेल्या होत्या तथापि त्यांनी आता मागणी केल्याप्रमाणे मागासवर्ग कक्षाने तपासणी केलेल्या रोस्टरचीही प्रत आज रोजी देण्यात येत आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वर्भूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४४/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०१/०३/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. पटेकर रविंद्र भिवाजी, शितल कॉलनी, शिवाजी नगर, नगर-कल्याण रोड, अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, नवजीवन विद्यालय, दहिगावने, ता.शेवगांव, जि.अहमदनगर यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.